

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 11 0 У 026129 21 Увп
Бања Лука, 09.6.2022. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрше, предсједника вијећа, те Страхине Ђурковића и Мерсиде Бјелобрк чланова вијећа, уз учешће Жељке Вујановић као записничара, у управном спору по тужби Л. К. д.о.о. П. са сједиштем на адреси М. п., В. ..., заступан по законском заступнику М. Л., директору друштва, а овај по пуномоћнику М. М., адвокату из Б. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ...од 23.12.2019. године, туженог Министарство ... , у предмету инспекцијског надзора, одлучујући о захтјеву туженог за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 026129 20 У од 11.11.2020. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 09.6.2022. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 026129 20 У од 11.11.2020. године, се преиначава на начин да се тужба одбија као неоснована.

Тужилац се одбија са захтјевом за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Побијаном пресудом уважена је тужба и поништен оспорени акт којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Управе... број ... од 30.10.2019. године. Тим првостепеним рјешењем наложено је тужиоцу као послодавцу: 1) да изврши пријаву радника Д. Ј. на обавезне видове осигурања у складу са одредбама Закона о раду, 2) да основну плату радника Д. Ј., Т. Ј. и И. М. одређену уговором о раду за мјесец септембар и 18 дана мјесеца октобра 2019. године, увећа по основу радног стажа и рада ноћу у складу са дневном евиденцијом о присуству радника на раду за наведене мјесеце сходно одредбама Закона о раду и исплати разлику неисплаћене плате, односно накнаде плате. Рок за извршење наложених мјера је 8 дана од дана пријема рјешења с тим што жалба не одлаже извршење рјешења. Субјект надзора дужан је одмах, а најкасније у року од три дана од истека рока одређеног за поступање по рјешењу писмено обавијестити инспектора да је поступио по наведеном рјешењу.

Уважање тужбе је образложено разлозима да се тужени у оспореном акту није изјаснио о наводима жалбе да је радница Т. Ј. имала 12 сати ноћног рада у септембру 2019. године и да јој је плата по том основу увећана за 9,64 КМ у односу на редовну сатницу која износи 2,68 КМ; да је Д. Ј. у септембру 2019. године имао 12 сати ноћног рада и да му је по том основу увећана плата за 9,64 КМ у односу на редовну сатницу која износи 2,68 КМ, а да је И. М. у септембру 2019. године имала 6 сати ноћног рада па да јој је сатница увећана за 4,82 КМ у односу на редовну сатницу која је износила 2,68 КМ и умјесто да оцијени ове жалбене наводе тужени износи тврдњу да тужилац као послодавац на платним листама не износи увећање плате по основу радног стажа и ноћног рада и да је то у супротности са Законом о раду. Поред тога, тужени у

оспореном акту наводи да је из достављене потврде ЈЗУ Д. з. Др М. С. Ј. видљиво да је Д. Ј. био на боловању од 16.9.2019. до 03.11.2019. године, али пропушта да наведе да је та потврда издата 23.12.2019. године и профаксана истог дана у 13:36 часова што значи да је издата истог дана када је донесен оспорени акт. Суд даље истиче да су изостали разлози у оспореном акту о очигледним противрјечностима између наведене потврде и извјештаја исте здравствене установе од 02.10.2019. године у којем се констатује неспособност Д. Ј. од 16.9.2019. године до 30.9.2019. године, а не до 03.11.2019. године како се касније наводи у потврди од 23.12.2019. године уз напомену да је и ту потврду и поменути извјештај потписао исти љекар др М. Ђ., с тим да потврда од 23.12.2019. године садржи недостатке јер се у њој наводи да је Д. Ј. наводно „вјештачен на првостепеној комисији за оцјену привремене радне неспособности у Б.“ гдје му је боловање закључено са 03.11.2019. године, али уз ту потврду нема никаквог налаза те комисије. Суд даље наводи да је исти љекар др М. Ђ. у извјештају од 02.10.2019. године написала да није упућен на љекарску комисију па како таквог доказа нема у спису као ни налаза комисије онда се не може провјерити да ли је то истина што је наведени љекар уписао у потврди од 23.12.2019. године да је Д. Ј. наводно био на боловању до 03.11.2019. године. О свему овоме изостали су правно ваљани разлози у образложењу оспореног акта па то указује да је чињенично стање неправилно и непотупно утврђено, а што је утицало на законитост побијаног акта туженог при чему оспорени акт има такве недостатке који спречавају оцјену његове законитости. На крају суд додаје да је правилно позивање тужиоца на пресуду Врховног суда РС број 11 0 У 019402 17 Увп од 14.11.2019. године у којој је изнесен став да чињеница што у платној листи није посебно исказан минули рад не значи да исти није обрачунат.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужени оспорава законитост побијане пресуде из основа садржаног у одредби члана 35 став 2 Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“ број: 109/05 и 63/11- у даљем тексту: ЗУС). Истиче да су изнесени ставови суда погрешни јер суд није цијенио наводе одговора на тужбу. Наглашава да се у спису налази налаз Првостепене комисије од 14.10.2019. године из којег произлази да је Д. Ј. вјештачен од стране те комисије и да је оцијењен способним са 04.11.2019. године што значи да је био радно неспособан закључно са 03.11.2019. године па не стоји навод суда да није вјештачен. Из потврде о привременој неспособности од 02.10.2019. године произлази да је именовани повређен на раду 15.9.2019. године и да је први дан боловања 16.9.2019. а да је на боловању био закључно са 03.11.2019. године и да је вјештачен од стране комисије као и да му је боловање закључено 03.11.2019. године; да је послодавац водио дисциплински поступак против тог радника због неоправданог изостанка с посла у периоду од 02.10.2019. до 07.10.2019. године и да му је отказан уговор о раду 18.10.2019. године иако је именовани био на боловању чиме је поступио супротно одредбама Закона о раду. Што се тиче навода тужиоца да је основ за обрачун плате регулисан уговором о раду тужени истиче да то није од утицаја на рјешење ове управне ствари, јер сви акти послодавца морају бити у складу са одредбама Закона о раду, а из предметног списка произлази да је прегледом појединачних обрачуна плата за мјесец септембар 2019. године (платних листа) утврђено да радници Д. Ј., Т. Ј. и И. М. имају исти износ основне плате од 522,22 КМ и исти износ бруто плате од 779,44 КМ иако немају исти радни стаж, нити су имали исти број часова рада ноћу што указује да послодавац на платним листама не исказује увећане плате по основу радног стажа радника (минулог рада) те по основу оствареног ноћног рада што је у супротности са чланом 124 Закона о раду (Сл. гласник РС“, број 1/16, 66/18 и 119/21, у даљем тексту: ЗР). Стоји чињеница да се сагласно одредби члана 121 став 2 ЗР уговором о раду може

одредити другачији начин обрачуна плате али он не може бити неповољнији за радника од начина обрачуна плате из става 1 тог члана па с обзиром на овакво чињенично стање тужени сматра да је налог инспектора основан, а самим тим и да је оспорени акт законит. Позивање суда на друге одлуке суда није од значаја јер извор права нису пресуде, него закон. Предлаже да се захтјев уважи побијана пресуда преиначи или укине и предмет врати на поновно суђење.

Тужилац у одговору на захтјев истиче да је побијана пресуда правилна и законита, а да су наводи захтјева неосновани па предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, побијану пресуду и одговор на захтјев, као и цјелокупне списе предмета овог управног спора, а и предметне управне ствари, на основу одредбе члана 39 ЗУС, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произлази да је инспекцијском контролом извршеном 21.10.2019. године појединачних аката тужиоца констатовано да су именовани радници код тужиоца као послодавца засновали радни однос по основу уговора о раду и да је нето плата утврђена у износу од 522,22 КМ и да је послодавац 18.10.2019. године раднику Д. Ј. отказао уговор о раду те донио рјешење о престанку радног односа иако из потврде ЈЗУ Д. з. од 02.10.2019. године произлази да је именовани радник био привремено неспособан за рад у периоду од 16.9.2019. до 30.9.2019. године за мјесец септембар, затим цијели октобар и до 3. у мјесецу новембру; да се радницима Д. Ј., Т. Ј. и И. М. у платној листи не исказује накнада за ноћни рад и по основу радног стажа јер је свим радницима обрачунат исти износ плате иако немају исти радни стаж нити исти ноћни рад. У складу са затеченим стањем на лицу мјеста донесено је првостепено рјешење чијим диспозитивом је наложено отклањање наведених незаконитости. Оспореним актом одбијена је жалба тужиоца, а побијаном пресудом је уважена тужба и поништен оспорени акт из разлога који су наведени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда није правилна.

Правилно је првостепеним рјешењем наложено тужиоцу као послодавцу да изврши пријаву радника Д. Ј. на обавезне видове осигурања у складу са одредбама Закона о раду јер из записника Републичког инспектора рада као и података управног списка произлази да је именовани радник 15.9.2019. године доживио повреду на раду, а што је констатовано у извјештају о повреди на раду, да је од стране ЈЗУ Д. з. Др М. С. Л. потврдом од 17.9.2019. године послодавац обавијештен да је Д. Ј. ступио на боловање и да је први дан привремене спријечености за рад 16.9.2019. године, а из дознаке од 02.10.2019. године произлази да је именовани био на боловању од 16.9. до 30.9.2019. године за мјесец септембар.

Затим из налаза, оцјене и мишљења првостепене комисије за оцјену привремене неспособности за рад од 14.10.2019. године произлази да је Д. Ј. био на боловању од 16.9.2019. па до 03.11.2019. године јер је тим налазом, оцјеном и мишљењем констатовано да је именовани способан за рад са даном 04.11.2019. године, а што је наведено и у потврди породичног љекара од 23.12.2019. године у којој стоји да је пацијент у периоду од 16.9.2019. до 03.11.2019. године био на боловању од чега је „након 15.10.2019. године“ вјештачен на првостепеној комисији гдје му је боловање закључено са 03.11.2019. године.

Очигледно је, да је у наведеној потвди грешком наведено да је вјештачен након 15.10.2019. године јер из налаза, оцјене и мишљења произлази да је вјештачен 14.10.2019. године, али то не утиче на законитост првостепеног рјешења којим је наложено тужиоцу да отклони незаконитости у погледу незаконитог престанка радног односа овом раднику с обзиром да му је тужилац 18.10.2019. године отказао уговор о раду и донио рјешење о престанку радног односа, иако је именовани радник у том периоду несумњиво био на боловању па је тиме поступио супротно одредби члана 115 став 1 ЗР којом је прописано да раднику који је повређен на послу или је оболио од професионалне болести послодавац не може отказати уговор о раду за вријеме док је здравствено неспособан за рад без обзира да ли је радник са послодавцем закључио уговор о раду на одређено или неодређено вријеме.

Стога, закључци нижестепеног суда изнесени у побијаној пресуди о противријечности ставова туженог у оспореном акт и података из управног списка нису прихватљиви јер сва приложена документација (налаз, оцјена и мишљење првостепене комисије, потврда породичног љекара) указују да је Д. Ј. у моменту када му је дат отказ уговора о раду и донесено рјешење о престанку радног односа (18.10.2019. године) био на боловању.

На основу одредбе члана 120 став 1 ЗР, радник остварује право на бруто плату у складу са законом и колективним уговором, а сходно ставу 6 овог члана, послодавац не може раднику исплатити мању плату од оне која је утврђена у складу са колективним уговором, општим актом и уговором о раду.

Према члану 121 ЗР, плата из члана 120 став 1 овог закона састоји се од основне плате и увећања плате прописаних овим законом, колективним уговором и уговором о раду, пореза на доходак и доприноса.

Законом, колективним уговором или уговором о раду може се одредити другачији начин одређивања плате који не може бити неповољнији за радника од начина обрачуна плате из става 1 овог члана. Плата из става 1 овог члана умањена за порез на доходак и доприносе је нето плата. Бруто плата је плата из става 3 овог члана увећана за доприносе.

На основу члана 124 став 1 ЗР, плата из члана 123 овог закона увећава се 0,3% за сваку годину радног стажа уколико другим законом, колективним уговором или уговором о раду није другачије одређено. Поред увећања из става 1 овог члана, плата радника се у складу са колективним уговором, општим актом и уговором о раду увећава по основу отежаних улова рада, радног стажа, прековременог рада, рада ноћу, рада празником и другим данима којима се по закону не ради (став 2).

На основу изложеног, произлази да је правилно првостепеним рјешењем наложено тужиоцу да именованим радницима, накнадно, исплати накнаду плате по основу радног стажа и рада ноћу, јер им те накнаде нису урачунате у плату што јасно произлази из платних листа на основу којих се врши исплата плате радницима. Стога је неприхватљиво образложење из побијане пресуде да сама чињеница што у платној листи нису посебно наведени износи по основу минулог рада и рада ноћу не значи и да те накнаде нису обрачунате, јер полазећи од тога да је свим радницима обрачунат и исплаћен исти износ плате говори да наведене накнаде по основу минулог рада и рада

ноћу нису обрачунате и исплаћене с обзиром да именовани радници немају исти минули рад, нити исти рад ноћу.

Уз наведеног, треба истаћи да је послодавац на основу одредбе члана 124 став 2 ЗР, дужан у платној листи исказати накнаду по основу минулог рада као и рада у празнике, нерадне дане, прековременог рада и ноћног рада без обзира што се плата радника исказује као бруто плата, јер радник мора да зна колика му је основна плата, колика му је накнада по основу минулог рада, те друге накнаде по осталим основима (прековремени рад, ноћни рад, рад у дане празника и у нерадне дане), јер у супротном уколико би се прихватио став из пресуде нижестепеног суда да није потребно ове накнаде исказивати посебно, то би водило злоупотреби права од стране послодавца. Радник има право увида и контроле свих накнада по свим основима који улазе у плату. Зато позивање на цитирану пресуду није основано, јер се у том предмету није радило о истом чињеничном и правном питању.

Тужени је, по оцјени овог суда, супротно закључку нижестепеног суда, одговорио на све правно релевантне наводе жалбе који се тичу обрачуна плате истакавши да тужилац у обрачун плате наведеним радницима није урачунао минули рад и накнаду по основу ноћног рада, а био је обавезан да то учини на основу горе цитираних одредби ЗР на које се тужени и позвао у оспореном акту. Такође тужени се детаљно очитовао и на наводе трајања боловања радника Д. Ј. поткрепљујући своје закључке материјалним доказима (налазом, оцјеном и мишљењем Првостепене комисије, потврдом породичног љекара, дозном за боловање), па не стоји став из побијане пресуде да се тужени није очитовао на жалбене наводе тужиоца.

Напоследку, ваља истаћи да је тужилац поступио по налогу инспектора и отклонио утврђене незаконитости на тај начин што је извршио обрачун ових накнада и посебно исказао у обрачунским листама за наведени период, за сваког радника појединачно у складу са временом provedеним на раду, чиме су добијени и различити износи плате за сваког радника., а што је инспектор констатовао у службеним забиљешкама од 20.7.2020. године.

Код таквог стања ствари, овај суд налази да је побијаном пресудом остварен разлога њене незаконитости из одредбе члана 35 став 2 ЗУС, па се на основу одредаба члана 40 став 1 и 2 истог закона, захтјев туженог уважава, побијана пресуда преиначава на начин како је то одређено изреком ове пресуде.

Будући да је захтјев туженог уважен, побијана пресуда преиначена на начин да је тужба одбијена као неоснована, то тужиоцу сходно одредби члана 6 Закона о измјенама и допунама Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 63/11), по начелу *argumentum a contrario*, не припадају трошкови управног спора, због чега је његов захтјев за накнаду трошкова састава тужбе по адвокату одбијен као неоснован.

Записничар
Жељка Вујановић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице

Биљана Аћић